

Alkon rakennuttama koulu saneerataan nykyaikaan

Julkaistu 22.03.2012. Toimittanut: Vesa Tompuri

Arkkitehtuuriltaan 1950-60-luvun koulurakentamisen valtavirtaa edustava Nurmijärven Rajamäellä sijaitseva liikuntasali- ja opetusrakennus on peruskorjauksessa. Ilmanvaihdon nykyaikaistamistarve on remontin tärkein syy, rakenteiltaan Rajakaari on ikäisekseen hyvässä kunnossa.

Alko on aikanaan toiminut merkittävänä rakennuttajana tehdaspaikkakunnillaan. Koskenkorvaa yhä pullottava tehdas on omistanut Rajamäellä uimahallin, kirkon sekä koulurakennuksena nykyään toimivan, alun perin Alkon koulutustilaksi 1964 valmistuneen Rajakaaren. Kun rakennus kävi alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan tarpeettomaksi, Alko myi sen vuosituhannen vaihteessa yksityiselle sijoittajalle. Nurmijärven kunta halusi kuitenkin käyttää asiakirjoissa määriteltyä etuosto-oikeuttaan. Tapaus eteni oikeuteen, ja vuosia kestäneen käsittelyn jälkeen Rajakaari tuli Rajamäen yläasteen ja lukion käyttöön.

Rakennuttaja on ymmärtänyt käyttää osaavia suunnittelijoita ja rakentajia sekä pitää omastaan huolta, sillä rakennusten kunto on pääurakoitsijan työmaajohdon mukaan hyvä.

"Pintamateriaalien kunnosta voi päätellä aika paljon siitä. Rajakaari-koulurakennusta on pidetty hyvin ja se on aikanaan myös hyvin rakennettu", **NHK Rakennus Oy:n työpäällikkö Kalle Kanamäki** kertoo. Taloa rakennettiin suhdannesyistä aikanaan peräti neljän vuoden ajan. Aikansa huippuarkkitehdin, myös olympiavoimistelijana tunnetun **Einari Teräsvirran** piirtämä liikuntasalirakennus, Rajakaaren pääosa, on rakenneteknisesti edelleen oivallisessa kunnossa.

"Puurakenteinen Rajakaaren liikuntasali on sekä tyyllillisesti että rakenneteknisesti hieno. Sama arkkitehti on suunnitellut muitakin kaarihalleja, jollaiset muutoin ovat harvinaisia suomalaisessa rakentamisessa", korjaushankkeen pääsuunnittelija, arkkitehti **Tapani Mustonen** Arkkitehdit Mustonen Oy:stä sanoo.

Syksyksi kuntoon

Purkutöillä tammikuussa käynnistynyt työmaa on tällä hetkellä vaiheessa, jossa talotekniikan takia tarvittavat muutokset rakenteisiin on pääosin tehty ja meneillään on etupäässä ilmastointi- ja putkitöitä. Myös iv-konehuonetta oli tehtävä avarammaksi, mikä johti muutoksiin rakenteissa. "Yksi kantava väliseinä oli purettava. Vastaavat kuormat ottaa jatkossa vastaan samaan kohtaan asennettava teräspalkki. Ennen kuin väliseinä purettiin, kyseinen kohta oli tuettava työnaikaisin tuennoin", hankkeen rakennesuunnittelija **Lasse Anttila** Insinööritoimisto Kimmo Kaitila Oy:stä toteaa. Muualla ei tuentoja tarvita, sillä vanhassa paikallavalurungossa on riittävästi kapasiteettia, vaikka runkoon on puhkottu timanttikoralla ilmastointikanavareikiä ja muita taloteknisiä varauksia noin 200 kohtaan.

"Reikiä paikkojen määrittämisessä oli suuri hyöty vanhoista raudoituskuvista, joita löytyi arkistosta kiitettävässä määrin. Useita reikiä jouduttiin siirtämään korkeussuunnassa ja myös palkin pituussuunnassa, jos reikä oli liian lähellä pilaria. Muutamissa kohdissa suuria reikiä ei voinut tehdä ollenkaan, vaan jouduttiin menemään palkin ali tai siirtämään kanavan paikkaa", Anttila kertoo. Rakennuksen iästä huolimatta työmaa on kokenut vähänlaisesti yllätyksiä. Merkittävin niistä on toistaiseksi ollut pohjaviemäriin sijainti.

"Osoittautui, että pohjaviemäri onkin pari metriä maanpinnan alapuolella eikä betonikanaalissa puolitoista metriä ylempänä. Tästä syystä tarvittava kaivu noin 40 metrin matkalla merkitsee yli kahden viikon viivettä, joka onneksi ei kuitenkaan heijastu työmaan muihin töihin eikä kokonaisuakatauluun", korjaustyömaan **vastaava työnjohtaja Tom Tolppola** **NHK Rakennus Oy:stä** kertoo.

Jäljellä olevat pääurakan työt painottuvat maalauksiin ja muihin sisäpintatöihin. Valmista tulee aikataulun mukaisesti syyskuun loppuun mennessä. Yksi jäljellä olevista vaiheista on vanhan asbestipitoisen lattiapinnoitteen korvaaminen uudella ja terveellisemmällä.

"Halusimme kaikesta huolimatta säilyttää päätilojen lattioiden alkuperäisen siniharmaan värisävyn. Se onnistuu kvartsi- ja vinyyli- ja lakilla, jonka tavallisuudesta poikkeavasta väristä aiheutuvat lisäkustannukset ovat kohtuuden rajoissa", Tapani Mustonen toteaa.

Ilmanvaihdon ja vesihuoltoputkiston lisäksi Rajakaareissa uusitaan sähköt. Valaistuksesta säilyvät ainoastaan liikuntasalin vanhat loistevalaisimet, osana alkuperäistä tyyllistä kokonaisuutta. Sähkö- ja lvi-työt ovat suoraan tilaajalle alistettuja sivu-urakoita.



Työpäällikkö Kalle Kanamäen mukaan Rajakaari on aikanaan hyvin rakennettu ja sitä on myös pidetty hyvin.



Puurakenteinen liikuntasali on aikansa huippuarkkitehdin Einari Teräsvirran piirtämä.



Vuonna 1964 valmistunut Rajakaari toimi alun perin Alkon koulutustilana.